TOVERI
(THE COMRADE)

The organ of the Finnish workers in the Western States. The only Finnish Daily in the West. Published Daily, except Sunday, at Astoria, Oregon, by the Western Workmen's Publishing Society.

Office Seventh and Commercial St., Opposite Post Office.

Post Office Address:
TOVERI, Box 99, Astoria, Ore.

EDITORIAL STAFF
Elis Sulkanen, Managing Editor, Sulo Syvänen, Alex Sevo, A. N. Koskela. K. E. Heikkinen

Phone: Office 365, Editorial Dep't 832

Entered as second-class mail matter July 18, 1912, at the Post Office at Astoria, Oregon, under the Act of March 3, 1879.

Synkkää ennustelua

Ihmisen luontainen taipumus on luoda silmäyksiä tulevaisuuteen ja sitä tehdessään pitää menneisyyttä jonakin mittapuuna. Mikäli yhteiskunnalliset rientot ovat kysymyksessä noudatetaan tätä tapaa melko tarkasti; koetetaan luoda jotakin tulevaisuudenkuvaa ottamalla osviittaa tapauksista ja vertamalla niitä entisyyteen. Mihinkään harvinaisten tapausten joukkoon ei voitane lukea sitä, että tässä mielessä koetetaan "valaa kannua" siitä, mihin nykyinen yhteiskunta kulkeutuu noudattamalla nykyistä, yleensä seurattavaa kurssia, ja edelleen mitä tulee tapahtumaan kun pääoma keskittyy yhä tarkemmin joittenkin yksilöitten käsiin.

Kysymys on kokolailla mieltäkiinnittävä ja siksi tuota vanhaa tapaa noudattaen on tämän kirjottaja asiaa aprikoidessaan vaivautunut ottamaan esille suuren historiallisen teoksen, josta voi etsiä havainnollisia todisteita nykyisen yhteiskuntamme tulevaisuudentoiveista. Tutkimalla eräitä hyvin vanhoja tapauksia harmaasta menneisyydestä eteeni avautuu kohta, jossa puhutaan muinaisen Egyptin suuruuden luhistumisesta. Ihmeekseni näen tässä vertailuja silloisista omistussuhteista. Uskon tuskin silmiäni, mutta kun se kerran tähän kunnioitettavaan kirjaan on selvästi präntätty, niin ei sitä kaiketi muuksikaan voi muuttaa. Kirjassa näet sanotaan:

"Silloin kun Egypti kukistui, omisti 2 prosenttia sen asujamistosta 97 prosenttia koko maan rikkauksista. Kansa näännytettiin nälkään..."

Uteliaisuuteni kasvaa ja alan mielessäni kertailla koulupoikaaikuisia historianläksyjäni, joiloin muistan, että kukistui niitä muitakin suuria valtakuntia vanhalla ajalla. Käantelen lehtiä ja löydän samanlaisen kohdan, joka koskee Babylonin valtakuntaa. Siinä sanotaan prikusta prikkuun seuraavasti:

"Kun Babylonian valtakunta kukistui, omisti 2 prosenttia sen asukkaista kaikki maan rikkaudet. Kansa näännytettiin nälkään..."

Selailen edelleen historian lehtiä ja saan esille Persian historian. Siinä sanotaan:

"Kun Persia kukistui, omisti yksi prosentti maan asukkaista kaiken maan ja rikkaudet." — Historioitsija ei muista mainita mitenkä väestöä kohdeltiin, mutta kaiketipa tuota 99 kysymyksessäolevaa prosenttia myöskin kiusattiin nälällä, kuten Egyptin ja Babylonin valtakunnissakin niitten kukistumisen aikoina.

Sitten saan lopulta esille Rooman mailmanvallan kukistumisen ja siitä puhuttaessa sanotaan m.m. seuraavaa: "Kun Rooma kukistui, omisti 1,800 miestä koko silloin tunnetun mailman." Mitä kansanjoukkojen nälän näkemiseen tulee, niin siitä historia kertoo pitkä ja surullisen tarinan, josta tässä en viitsi lainauksia tehdä. Pääasia on, että vapaana oleva kansa eli almuista.

Niin — tällaisia kuvauksia mailmanvaltain kukistumisista ja rikkauksien yksiin käsiin kasaantumisista antaa menneisyys. Ja tästähän sitä lopuksi päästäänkin siihen, minne alkukaneetissa jo viittasin, nim. tulevaisuudentoiveisiimme. Tässä suhteessa on meille nykyisyydessä paljon kouraantuntuvia esimerkkejä. Pääoma keskittyy huimaavaa vauhtia tarkoin valitun, oligarkkien ryhmän käsiin, joista New Yorkin Wall-katu esittää huomattavinta osaa. Sinnehän todellisuudessa jo nyt on keskitetty koko mailman ilike-elämän hermokeskus ja sieltähän nykyään jo annetaan todellisuudessa määräykset siitä, mitä mailmassa saa tapahtua ja mitä ei, ellei oteta lukuun vastaan sonkottavia bolshevikejä, jotka itsepintaisesti yrittävät noudattaa omaa kurssiaan ja siten sekottaa rahapösöjemme muuten selvää peliä.

Jotkut ihmisystävinä esiintyneet maan isät ovat jo parisenkymmentä vuotta sitten havainneet minne oikeastaan ollaan menossa, nim. tämän yhteiskuntajärjestyksen auttamattomaan perikatoon ja siksipä he ovatkin siitä aikoinaan lausuneet vakavan ja varottavan sanansa. Emme tässä nyt halua ottaa lukuun Marxin Kallen lausuntoja, vaan tyydymme vain tavallisien kaukonäköisempien porvareitten lausuntoihin. Omaani en tässä uskalla tietenkään tulkuttaa, koska siitä varsin suurella syyllä voitaisiin sanoa, että olen sen joltakin paremmalta auktoriteetilta lainannut.

Viimeisien vuosien kuluessa kun vallassaoleva luokka on joutunut kautta koko mailman tekemisiin nousevan proletariaatin kanssa, eivät porvarit ole olleet niin lyhytnäköisiä, että itse tulevasta kohtalostaan olisivat ruvenneet ennustuksia tekemään. Sen sijaan ovat ne kaikin keinoin keksineet uusia menettelytapoja, joitten avulla varmaa, uhkaavaa tuhoaan voisivat lykätä tuonnemmaksi. Tämän vuoksi onkin näitä "tokumentteja" etsittävä hiukan varhaisemmilta, rauhallisemmilta ajoilta, jolloin vielä porvariston jäsenetkin saattoivat kohottaa varottavan äänensä kaiken mailman pahuuden nähdessään.

Tällaisen paimenäänen tapaa v. 1889 The North American Review'in maaliskuun numerossa. Varotuksen antaja on kaikin puolin luottamusta ja kunnioitusta herättävä kongressin jäsen, kenraali L. S. Bryce. Hän lausuu artikkelisaan seuraavasti:

"Me elämme komersiaalista aikakautta, ja varjo, joka varkain sujuu yli koko Amerikan maiseman omaksuu itselleen komersiaalisen luonteen. Lyhyesti sanoen se on hillittömän autokratian varjo, jota luomassa, synnyttämässä, aiheuttamassa ja kiteyttämässä ei suinkaan vähimmässä määrässä ole ollut meidn lainlaadinnallinen, kunnallishallinnollinen ja eduskunnallinen toimintamme; harvainvalta, jolla on paljoa suuremmat rikkaudet käsissään kuin millään aikaisemmalla ylimysvallalla, joka milloinkaan ennemmin on kulkeutunut mailmanhistorian näköpiirin poikki; siihen kuuluu perheitä, joitten jäsenien nimiä ei näe maan kunnialistalla, mutta sen sijaan kylläkin niitten joukossa, joita mainitaan valtion ja yhteisten varain varkaina ja kavaltajina. Tämän oligarkkien ryhmän menneisyys ei edusta taistelua maan vapaudesta, mutta kylläkin lahjustaistelua; ei mitään kamppailua Magna Chartasta, mutta sen sijaan rautatieosakkeista; sen jättiläismustekalasyleily ulottuu kaikkiin teollisuuden aloihin; se on plutokratia, joka määrää leivän hinnan, minkä me syömme, sokerin hinnan, joka imelöittää kahvimme, öljyn hinnan, joka valaisee meidn tietämme ja vihdoin viimein vielä sen arkunkin hinnan, jossa meidän ruumiimme lopulta kätketään maan poveen."

Samanlaisia ennusteluja lausui näihin aikoihin, jolloin keskittyneen kapitalismin vaikutus alkoi tuntua kaikilla elämän aloilla, useat maan isät. Niitten joukossa oli kongresimiehiä, piispoja, vieläpä presidenttiäkin, mutta emme niihin nyt tällä kertaa kajoa, vaan tyydymme tähän kenraalin kapitalismista maalaamaan tulevaisuuden kuvaan.

HAYWOOD TALOUDELLISEN KANSAINVÄLISEN KANNALLA

I. W. W. järjestön toimintaa seuratessa on saattanut viimeisten aikojen kuluessa huomata siinä tulevan ilmi vanhuuden jäykkyyttä ja uneliaisuutta. Tekisi mieli tehdä johtopäätöksen, että useimmat järjestöt, jotka eivät kymmenen — viidentoista vuoden kuluesa perustamisensa jälkeen saavuta sitä päämäärää, jota tavottamaan ne ovat perustetut, alkavat vähitellen enemmän huolehtia itsestään kuin alkuperäisen päämääränsä saavuttamisesta. Se vaistomainen laumaolion lojaalisuus, joka ne alussa teki mahdolliseksi, tekee ne jäykiksi, itsekylläisiksi ja käyttökelvottomiksi lopulta. Saakaa aikaan jakautuminen ja alkakaa uusi järjestö joka kymmenennen vuoden kuluttua saattanee olla miltei yleinen sääntö — 22 pykälä — ohjeeksi vallankumouksellisille järjestöille. Ja näyttää miltei siltä kuin I. W. W:kään ei voisi välttää tämän säännön tulemasta käytännössä kohdistettua itseensä.

Mutta jotakin ilmeisesti tapahtuu. Moskovan koneenkäyttäjien pitkä käsivarsi tuntuu toimivan Chicagossakin. Väsyneet ja rohkeutensa menettäneet, vankilan ja työn kuluttamat toimittajat ja järjestäjät keskustelevat uudesta asiasta uudella innostuksella — innostuksella, jota Bill Haywood nimittää "hiljaiseksi, mutta lämpöiseksi." Asia josta ne keskustelevat on Kolmannen Kansainvälisen taloudellisen järjestön hyväksyminen, siihen liittyminen ja sen tarkotusperien vakava edistäminen tässä maassa.

"Toivoisin näkeväni, että I.W.W. puolestaan äänestäisi yksimielisesti liittymisen puolesta," sanoo Bill Haywood. Toivon vain eläväni nähdäkseni unelmani punaisesta työväestön kansainvälisestä toteutuvan. Siinä on kaikki mitä haluan.

"Olen lukenut Moskovassa tehdyt suunnitelmat ja nähnyt sieltä lähetetyt toimintaohjeet ja tiedän, että niitten puuha vihdoinkin on jotakin sellaista, jonka kanssa voi yhdessä toimia. Ne toimeenpanevat I. W. W:n alkuperäisiä tarkotuksia ja päämääriä ja mielestäni jokaisen työväenunion Yhdysvalloissa tulisi liittyä Kolmannen Kansainvälisen taloudelliseen järjestöön ja sen Moskovassa olevaan keskustoimistoon."

Tietenkään ei Haywood merkitse samaa kuin I. W. W. liitto, eikä hänellä tällä kertaa ole edes mahdollisuutta puhua tämän toimeenpanevan komiteankaan puolesta. Kuitenkin on Haywood yksi I. W. W. liiton perustavia henkilöitä ja mies, joka sen periaatteitten puolesta on saanut seistä monessa tuulessa ja tuiskussa enemmän kuin moni muu. Ja kaiken tämän perusteella saattaa sanoa ainakin niin paljon, että I. W. W. järjestössä on toimimassa aines, joka pyrkii saattamaan tämän järjestön siihen asemaan takaisin, missä se on alun pitäen pyrkinyt olemaan luokkataistelun etunenässä.

Tietenkään ei Haywood ole muuttanut mielipiteitään mikäli kysymys koskee valtiollista toimintaa yhdistettynä parlamenttitoimintaan sen entisessä merkityksessä, mutta siitä huolimatta on hän lausunnoissaan vakuuttanut kannattavansa vallankumouksellisen puolueen perustamista etuvartiojoukoksi vallankumoukselliselle toiminnalle.

Tulisi pitkäksi yksityiskohtaisesti lainata Haywoodin lausuntoja erinäisissä Venäjää koskevissa kysymyksissä. Pääasia on, että hän ratkaisevasti on asettunut puolustamaan I. W. W:n liittymistä Kolmannen Kansainvälisen taloudelliseen järjestöön ja I. W. W. liiton tuulettamista ja siihen imeytyneitten opportunististen ainesten pois karsimista.

Mikäli itse I. W. W. liitto ja sen nykyiset päämäärät ovat kysymyksessä antaa Haywood niistä seuraavan sattuvan lausunnon:

"I. W. W. levitti käsivartensa ja sai käsiinsä sylyyksellisen. Se koetti saada käsiinsä koko mailman, mutta osa mailmasta on ennättänyt hypätä I. W. W:n edelle."

VARARIKKOA KOHDEN

Suomen valtiotalous on viime vuosina mennyt huimalla hyppäyksellä vararikkoa kohden. Varsin kuvaavana siinä suhteessa on valtiovelkojen lisääntyminen. Oltuaan vuoden 1917 lopussa 240,537,000 markkaa, oli valtiovelan summa vuoden 1919 lopussa 1,485,883,000 mk. Kahdessa vuodessa nousi siis velka enemmän kuin kuudenkertaiseksi.

Suomen riistäjäluokka on saanut käyttää "itsenäisyyttään". Muun ryöstösaaliin lisäksi on se lisännyt velkasumman määrään, jonka suuruutta numeroista tuskin voipi käsittää.

Porvaristo tietenkin selittää velkaa tehdyn "maan hyödyksi", tahtoen siten sanoa huseeranneensa kaikkien etuja silmällä pitäen.

Tosiasiallisesti ei ole toistamiljaardin lisäyksestä edes rippeitä työtätekevälle väestölle vierinyt. Vai onko esim. avattu työmaita, onko perustettu lastenkoteja, pidetty huolta äideistä, järjestetty ruokaloita, annettu verohelpotusta? Onko yleensä tehty mitään kurjassa asemassa olevan työläisluokan eduksi?

Ei yhtään mitään. Suomen lahtaristo ei ole kortta ristiin pannut edes huutavimmassa surkeudessa olevien orpojen hyväksi, joilta se murharaivossaan on riistänyt huoltajat. Yhtä vähän se on välittänyt työväenluokasta yleensä. Sen osuudeksi on jätetty ainoastaan suunnattomien korkosummien ja kuoletusten suorittaminen.

Rahoja ei edes ole sijotettu mihinkän taloudellisiin hankkeisiin. Omistavaa luokkaa sen sijaan on miljoonilla paisutettu. Maanomistajille ei ole riittänyt tuotteiden hintojen tavaton kohottaminen. Niiden "manttaalirasitukset" on siirretty muiden niskoille ja lisäksi suuria summa kasattu pohjattomiin kukkaroihin muka torpparien vapauttamisen nimellä.

Suomen porvaristo pääsi leikkimään itsenäisyyttä. Aivan kuin jokin mailman politiikan tärkeä tekijä on se kustantanut lähetystöjä valtojen hoveihin sekä valheitten levittäjiä mailman kaupunkeihin. Vallotuksia hautoessaan on se pystyttänyt armeijan ja terroriansa se käyttää suojeluskuntiin nojaten. Tuo kaikki on maksanut niin, että jo parissa vuodessa oli tehtävä velkaa miljaardimääriä.

Valko-Suomen talous kulkee huimin hyppäyksin vararikkoa kohden. Viime vuosi, kuten kuluvakin, joista numeroita vielä puuttuu, ovat kulkeneet kahden edeltäjänsä suuntaa. Tuloja ei ole voitu lisätä muuten kuin velkaa ottamalla. Mutta siitäkin on nyt melkein mahdoton saada.

Suomen lahtarilehdistöllä olisi syy huutaa oman maansa eikä Neuvostovallan taloudellisesta perikadosta. Sillä Venäjä nousee rappiotilastaan, mutta valkoista Suomea ei kukaan edes koeta nostaa.

TYÖPÄIVÄLAIT YHDYSVALLOISSA

Viimeisten vuosien aikana on Yhdysvalloissa lainsäädännön kautta pyritty määrittelemään työpäivän pituutta. Lakeja on laadittu miltei kaikisa valtioissa, joissa säännöstellään naisten työpäivän pituutta. Vaikka näitä lakeja onkin olemassa, on niiden merkitys useimmiten kuitenkin varsinkin huonoimmin palkituille ammattitaidottomille työläisille arvoton siitä syystä, että työnteettäjät eivät yksinkertaisesti noudata niitä ja siitä syystä, että ne antavat ahnaille urakoitsijoille niin monta tilaisuutta kiertää lakia. Lait ovat laaditut niin, että työnteettäjien edustajat löytävät niistä aina itselleen tarpeelliset takaportit. Tämänlainen kuuluu kapitalistisen järjestelmän olemukseen.

Seuraavassa esitetään kuitenkin lyhyt katsaus siihen mitä eri valtioiden lait sanovat työläisten työpäivän pituudesta ja varsinkin 8-tuntisesta työpäivästä, mikäli se koskee kaikkia työläisiä.

Viidessä valtiossa, nimittäin Californiassa, Connecticutissa, Missourissa, New Yorkissa ja Pennsylvaniassa on laillinen työpäivä kadeksan tuntinen, ellei toisin ole sovittu. Erityinen korvaus on maksettava yliajasta, mikä korvaus ei kuitenkaan ole tavallista palkkaa suurempi. Liittohallituksen lakien mukaan on työläisille, jotka työskentelevät Yhdysvaltain laskuun tehtävissä töissä, maksettava puolitoista aikaa yli kahdeksan tunnin työpäivältä.

Viidessä muussa valtiossa, nimittäin Illinoisissa, Indianassa, Montanassa, Ohiossa ja Wisconsinissa sekä liittohallituksella on lakeja, jotka rajottavat työpäivän kahdeksan tuntiseksi erinäisissä ammateissa, kuten Montanassa maantietöissä, Ohiossa teollisuus-, konepaja- ja kaivantoaloilla, Wisconsinissa teollisuuslaitoksissa ja konepajoissa sekä postinkantajain työn Yhdysvalloissa.

Kaikkien näiden lakien mukaan on kahdeksan tuntinen työpäivä tunnustettu kohtuulliseksi työpäiväksi. Niissä ei yleensä ankarasti pyritä rajottamaan työaikaa vaarallisissa ammateissa, ja Montanaan lukuunottamatta eivät ne rajota valtion työläisten työpäivän pituutta eikä palkkoja. Päinvastoin säädetään kaikissa näissä laeissa nimenomaan, ettei laki estä sopimuksia pitemmästä työpäivästä. Useat näistä laeista tyytyvät ainoastaan periaatteellisesti hyväksymään kahdeksan tunnin työpäivän, sisältämättä mitään määräyksiä lain täytäntöön panosta tahi rangaistuksista sen rikkojille. Muutamissa valtioissa ovat maanviljelystyöläiset ja kotipalvelijat jätetyt lain ulkopuolelle, toisissa ne, jotka tekevät työtä viikko- tai kuukausipalkalla. Todellisuudessa jääkin näiden lakien vaikutus työpäivän pituuteen nähden hyvin vähäiseksi. Yhdysvaltain postinkantajia lukuunottamatta.

Monissa valtioissa on voimassa lakeja, jotka rajottavat työpäivän kahdeksan tuntiseksi erinäisissä töissä, jotka tehdään välillisesti tai välittömästi valtion hyväksi, kahdeksan tuntiseksi. Kahdessakymmenessä yhdessä valtiossa, kolmessa territorissa sekä liittohallituksella on lakeja, jotka rajottavat työpäivän pituuden yleisissä töissä kahdeksantuntiseksi. Kahdessatoista valtiossa on työaika käsityöammateissa, joissa työnantajana on valtio, rajotetut kahdeksan tuntiseksi. Yhdessätoista valtiossa ja liitohallituksen töissä on kaikkien niiden henkilöiden työaika, jotka työskentelevät raaka-aineiden hankintasopimusten nojalla valtion laskuun, määrätty kahdeksantuntiseksi. Kahdeksassatoista valtiossa m. m. Massachusettsissa, Minnesotassa, Montanassa, New Jerseyssä, Ohiossa, New Yorkissa, Oregonissa, Washingtonissa ja Wisconsinissa, sekä määräys kahdeksan tunnin työpäivästä niin laajakantoinen, että se näyttää käsittävän kaikki valtion työssä olevat henkilöt. Kuudessa valtiossa on tämä määräys perustuslakiluontoinen.

Neljässä valtiossa on työaika erinäisissä valtion laitoksissa määrätty kahdeksantuntiseksi.

Massachusettsissa rajoittaa samoin kuin liittohallituksenkin töissä työskenteleväin työn kahdeksantuntiseksi.

Lukuisimmat niiden lakien jäikeen, joissa työaika valtiolle välit tömästi tai välillisesti suoritettavissa töissä on määrätty kahdeksan tuntiseksi, on se ryhmä kahdeksan tuntista työpäivää koskevia lakeja, joka säännöstelee työaikaa erinäisissä erityisemmin vaarallisena pidetyissä ammateissa. Kolmessatoista valtiossa, m. m. Arizonassa, Californiassa, Coloradossa, Idahossa, Montanassa, Oregonissa, Washingtonissa ja Wyomingissa sekä Alaskan territorissa on työaika kaivannoissa, kivilouhimoissa j. n. e. rajotettu kahdeksan tuntiseksi Lait eroavat kumminkin suuresti toisistaan. Kansasin laki on lievin, käsittäen ainoastaan lyijy- ja sinkkikaivannot. Arizonan laki ankarin ja täydellisin, käsittäen kaikki henkilöt, jotka käytetään töissä kaivannoissa y. m. sentapaisissa töissä. Yhdeksässä valiossa ja Alaskan territoriossa on työaika kaikissa metallisulimoissa, yhdessä valtiossa kaikissa sähkövoimalaitoksissa, kahdessa valtiossa kaikissa sementti- ja rappausaine myllyissä ja neljässä valtiossa kaikissa survimoissa rajoitettu kahdeksantuntiseksi, niinikään erinäisissä muissa laitoksissa eri valtioissa

Ammateissa, jotka vaativat tekijältään erityistä valppautta, josta riippuu muiden ihmisten henki ja turvallisuus, on erinäisissä valtiossa määrätty kahdeksantunnin työpäivä. Niinpä on rautateiden erinäisillä työläisillä kahdeksassa eri valtiossa, nostokoneiden käyttäjillä kolmessa valtiossa ja keinotekoisen kastelujärjestelmän työläisillä yhdessä valtiossa ja Yhdysvaltain palveluksessa kahdeksan tunnin työpäivä.

Ainoastaan yksi laki Yhdysvalloissa, nimittäin Alaskan territorin laki, säätää kahdeksan tunnin työpäivän kaikille palkan nauttijoille. Sanotun territorin äänestäjät hyväksyivät lain yleisellä äänestyksellä. Alaskan oikeus on kumminkin julistanut sen perustuslain vastaiseksi, mutta Yhdysvaltain ylioikeus ei ole siitä vielä päätöstään antanut.

Nämä lait rajoittavat työpäivän nimenomaan kahdeksantuntiseksi. Ne eivät ainoastaan oikeuta työntekijää erityiseen korvaukseen ylityöstä, vaan lähtevät siitä edellytyksestä, että työpäivä on lopetettava niin pian kuin kahdeksan tuntia työtä on tehty. Useissa tapauksissa näyttää sen pohjana olevan käsitys, että ammatti on niin vaarallinen tai väsyttävä, ettei pitempää työaikaa ole sallittava. Selvimpänä ilmenee käsitys siitä, että kahdeksantunnin työpäivä on tarpeeksi pitkä ja kohtuullinen niissä laeissa, joissa se on määrätty noudatettavaksi hallituksen töissä.

Kahdeksan tunnin työpäivää koskevat lait ovat muutoin sangen hatarasti laaditut, sisältäen paljon poikkeuksia ja epäselvyyksiä. Tavallisin poikkeus on se, että ylityötä sallitaan välttämättömän tarpeen vaatiessa. Tavallisesti tarkoitetaan välttämättömällä tarpeella henkeä tai omaisuutta uhkaavaa vaaraa, mutta määritelmä siitä vaihtelee suuresti.

Yleensä otettuna nämä lait eivät sanottavaa auta työväenluokan elämään.

Renton, Wash.

Huolimatta siitä, että kevät aurinko hellien hyväilee luontoa on työläisten mieli synkkä ja kaamea. Täällä samoin kuin muuallakin on yleinen työttömyys julmin rautakourin kosketellut työläisiä. Tämän ympäristön työ-paikat ovat jo ehkä useamman vuoden olleet jonkun verran satunnaisia. Noin puoleentoista vuoteen ei täällä ole ollut töitä kuin hyvin pienelle osalle työläisistä. Työttömäin luku on täällä lisänä miljoonalukuisen työttömäin armeijassa. Ne ovat sitä joukkoa joka epätoivo sielussaan työttömänä harhailevat tämän niin satunnaisen rikkaan maan joka puolella.

Tämä paikka on kaunis, varsinkin kesäisin. Samoin ympäristö on mielyttävä ja rauhallinen. Suomalaisia täällä on noin pari kymmentä perhettä, asuen osa kaupungissa ja osa tässä lähi ympäristöllä. Täällä ei ole mitään yhteis-pyrinnöitä. Huonojen ja epävarmojen työolojen takia on täällä melkein mahdotonta mitään toimiakaan, joten olosuhteiten pakoituksesta elämme tällä kertaa vaan jokainen itsellemme. Seuraamme kuitenkin sitä hartaammin viestejä maailman suurista tapahtumista ja oman luokkamme voitoista tai tappioista. Sen iloista iloitsemme, sen tuskista kärsimme. Sillä nehän ovat omiamme.

Roslyn, Wash.

Työläisille hyvin tuttu painajainen työttömyys on täälläkin työläisten kiusauksena. Osa kaivannoista seisoo tykkänään, tarkoituksella alentaa työläisten palkkoja. Northwestern Improvmen komppanian kaivannot ovat käynnissä juuri nimeksi. Työtä niissä tehdään 2—3 päivää viikossa, joten ne vaan näyttelevät vanhurskaan osaa, että "kyllähän me maksaisimme entisen palkan, mutta kun nuo toiset pahennukset" — mutta samalla kertaa kiusaavat työttömyydellä. Työnetsijöitä täällä on käynyt muiltakin paikkakunnilta, vaan työtä täällä nykyään on mahdoton saada.

Korpirojun kauppa ja kämpläys ovat täällä hyvässä käynnissä, joten on mahdollisuus menettää rahansa jos sitä sattuisi karttumaan. Niin työläisiähän ne kaikki lurjukset narraavatkin kuin niitä on niin helppo narrata.

Soiton ja laulun harjoittelijoilla on iltamat t. k. 16 p:nä. Siellä taas tavataan.

S. S. osaston kokouksessa t. k. 3 päivänä päätettiin avustaa Karjalan Työkansan kommunia 18 dollarilla Tuon summan on meidän osallemme S. S. J. toimeenpaneva komitea asettanut.

Vappujuhlaa päätettiin viettää lauvantaina t. k. 30 p:nä syystä kuin jo ennen tehdyn sopimuksen mukaan on sunnuntaina "pusujen" erään sairaus- ja hautaus-apuyhdistyksen kokous haalillamme.

Eppu.

Red Lodge, Mont.

Kuollut. Hammaslääkäri C. M. Basfort kuoli täällä t. k. 6 p:nä. Lääkärin selostuksen mukaan oli hän nauttinut moonshinea siinä määrin viime aikoina, että häneltä oli kaikki sisä elimet niin pahoin palaneet, että se tuotti kuoleman. Hän oli yksi kaupunkimme promitentteja. Ollut täällä 11 vuotta. Häneltä jäi vaimo ja 4 vuoden ikäinen poika.

Auto-onnettomuus. Joe Powelitis ajoi käänteessä tien sivuun sillä seurauksella, että auto vieri jyrkkää mäen rinnettä alas, jossa mrs. Powelitis loukkaantui niin pahoin, että on kuoleman kielissä kaupungin sairaalassa. Itse Powelitis pääsi vähemmällä vammoilla. Vaimolta katkesi oikea jalka, ja sai muita vaikeita vammoja. Syynä liian hurja ajo.

Kansalaisiksi hakijoita oli kaupungin oikeudessa eilen, **t. k. 5 p:nä** kaikkiaan alun toistakymmentä, joista kuusi sai täydet maan paperit, niiden joukossa yksi suomalainen, Väinö V. Hongisto. Vielä oli oikeudessa joitain viina juttuja, sakoitettujen listalla ollen edustettuna kansalaisiakin. Täällä on viina jutut niin jokapäiväisiä, ettei niistä viitsi kertoakaan.

Lunta. Täällä viime päivinä on ollut ylituvan ukko niin hyvällä tuulella, että on meille antanut lunta oikein Porvoon mitalla, ja Porvoon mitta on aina täysi Joten voitte arvata että sitä on tullut. Kyllä se vetää farmarin suut hymyyn, sillä syystalvi olikin erinomaisen kuivaa, vaan kyllä nyt näyttää mannaa tulevan.

Ympäristön farmarit. Saapukaa kaikin Faksin haalille t. k. 16 p:nä katsomaan ja kuulemaan arvokasta esitystä. Terve tuloa. Siellä tavataan.

Järven poika.

Ohjelma iltama oli t. k. 3 p:nä Workers haalilla I. W. W. kuuluvan ryhmän toimesta. Mitä ohjelmaan tulee, niin olisihan siitä sitä ja tätä sanomista, jos haluaisi suupaltti olla. Vaan, tietäessäni kuinka vaikea on työläisten saada iltamiinsa kunnollista ohjelmaa joka tilaisuuteen, en rupea puhumaan mitään yleensä illan ohjelmasta kokonaisuudessaan. Mutta rehellisenä työväenmiehenä en voi murisematta sivuuttaa sitä yhtä ohjelma numeroa, jonka J. S. esitti. Hän lausui kyllä hyvän runon, mutta se mitä hän sitä ennen lausui, tietenkin alustuksena runolleen; se oli niin halpamaista moskaa, että olisi parempi olla sanomatta mitään työläisten illatsuissa jos ei kerta ole parempaa sanottavaa. J. S. selosti eroavaisuutta Venäjän työläisten oloissa, ja meidän oloissa täällä. Hän sanoi, kerrataksenti hänen omia sanojaan, että Venäjän työläiset olivat pakoitettuja toimimaan siihen suuntaan, että heillä nyt on bolshevikki-hallitus, mutta me täällä sentään vielä voimme mennä kämpli-luolaan ja tehdä vääryyttä kortin pelissä ja rahastaa sillä kontilla itsemme ja jos pelitoverit silmille tulevat, voimme poliiseilta hakea puolustusta. Työläistoverit, onko luokkamoraalimme todellakin niin painunut lokaan, että meille on saman tekevää mitä meille puhua peukutetaan haalimme ohjelman suoritus lavalla. Meidän jokaisen on myönnettävänä rehellisesti, että J. S. ei silloin edustanut ainakaan vallankumousasiaa. Jos hän jotain oli siellä edustamassa, niin eiköhän se ollut pikemmin kämpli-luolan edustusta. En ainakaan usko, että rehelliset työläiset antavat siunauksensa hänen neronTuotteelleen. Minun mielestäni tulisi työläisten vaatia ohjelman esittäjiltä vakuutus, että he todella antaisivat sen hengen ohjelmaa, jonka iltamissa he ohjelmansa kanssa esiintyvät. Että ei meidän tarvitseisi kuulla omalla haalillamme sellaista moskaa, jota saamme porvarinäytelmistäkin mielin määrin imeä.

Lopuksi sitte hän tuomitsi sosialismin, että se on vaan jokin korulause, jota on mahdoton toteuttaa porvarillisen ikeen alla. Siinäkin olen erimieltä kanssasi. Ensinnäkin, kaikki radikaalinen toiminta on porvarien hallitessa mahdoton niin kauvan kuin työläiset valistuvat niin paljon, että kykenevät toimimaan yhtenäisesti. I. W. W. toiminta on yhä mahdotonta nykyään Amerikassa kuin on kommunistilikekin, sikäli kun sitä ajetaan I. W. W. periaatteen mukaan. Mutta jos käsitetään I. W. W. toiminta edellä mainitun selostajan käsityksen mukaan, on se verrattain helppoa.

Minulla ei ole mitään I. W. W:n toimintaa vastaan. Minä tunnen toverina jokaisen i. w. w-läisen, mutta jos sitäkin oppia selostetaan edellä kerrotulla tavalla, tulee se meille itselle loukkauskiveksi ennen pitkää.

J. S. väitteeseen voin lyhyesti huomauttaa, että Venäjän bolshevikit perustivat valtansa tsaarihallituksen verisen valtikan sijaan, ja heidät siihen pakotti ääretön kurjuus. Samoin käy muissakin maissa jahka yhteiskunnallinen kehitys saavuttaa määrätyn asteen. Sitte voidaan täälläkin oppia ajattelemaan, kun vatsamme sen vaatii, kun ei meillä enää ole sitäkään toivoa, että pelihelvetissä poliisin kapulan suojassa voisimme toveriemme rahoilla itseämme elättää.

Nykyään on meillä vielä liian hyvät olot, oppiaksemme ajattelemaan. Mutta aika kehittyy, ja kerran tulee meidänkin vuoro ajatella ja toimia.

Mökä-öljy.

Woodland, Wash.

Liian vanhoja ja liian nuoria ovat olleet paikkakuntamme asukkaat näinä päivinä. Niin valitti valtiomme pääverojen kerääjä joka on kiertänyt talosta taloon keräten viitosia jokaiselta 21 ja 50 ikävuosien välillä olevilta. Sanoipa maksajissa ilmenevän vielä muutakin vastustusta, kuten rahattomuutta. Päivittelevät myös entistään korkeampia kautin veroja jne. Ja kyllä kai se pienviljelijäkin arvan oikeutetusti napisee, kun verot ovat jo entisestään suhteettoman korkeat. Ja siihen kun vielä pesuki täytyy pulittaa 10 dollaria perheestä, joistakin taloista enemmänkin, sitä mukaa kuinka monta on laillisessa iässä olevia. Siis muistakaa olla äänestys paikalla jos kuvernöörin takasinkutsu äänestys tulee.

Muistakaa osaston kokousta joka on ensi sunnuntaina. Paljon tärkeitä asioita. Muunmuassa tullaan hyväksymään uudet osaston säännöt. Huomautus rästissä oleville jäsenille, että eivät jättäisi muistamattomuuden varaann niin kauvaksi että jäävät pois osastosta. Köyhyyskään ei ole esteenä jäsenyyden säilyttäimsessä, kunvaan rahattomuutensa tunnustaa virallisesti.

Kirjallisuus yhd. tanssit ovat ensi lauvantai iltana, kolmihenkisen orkesterin soitolla. Sisäänpääsykin on vain 50 senttiä miehiltä. Naiset vapaasti.

Jacob Wierimaa, pyytää lausua kiitoksensa kaikille jotka avustivat hänen hyväkseen t. k. 2 p:nä pitettyjä tanssia. Tuloja oli $82.50, menoja $14.50. Jäännös $68.00.

Risutiinan Eemeli.

Raymond, Wash.

Karjalan Työkommuunia avustamaan. Olemme nähneet lehdistä kuinka useilla paikkakunnilla radikaaliset suomalaiset työläiset ovat yhteisesti toimineet ja aineellisesti rientäneet avustamaan Karjalan Työkommuunia.

Tiedämme kuinka vaikeissa olosuhteissa sikäläiset toverit toimivat. Päästäksensä alkuun tuolla työntassavallassa täytyy heidän voittaa suunnattomia vaikeuksia. Työläisten edustajat helmikuussa Karjalassa pidetyssä neuvostojen edustajakokouksessa tervehdykseksi muiden maiden työläisiltä lausuivat, että kaikkien maiden työläiset luovat ihastuksella katseensa Venäjälle ja niihin saavutuksiin mitä Venäjän työläiset ovat taistelujensa avulla saavuttaneet itsellensä ja jotka voitot osaksi vaikuttavat muittenkin maiden rastajien kohtaloon. He toivat ilmi kuin-